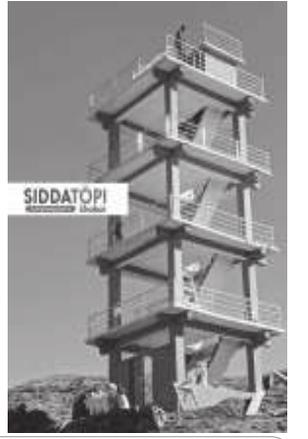

सिद्धतोपी खबर

साप्ताहिक

SIDDATOPHI
WWW.SIDDATOPHIKhabar.COM khabar

weekly

वर्ष-१ अंक-८

२०७८ साल मंसिर ०५ गते आईतवार

Sun 21 Nov 2021

Siddatopi Khabar Weekly

मूल्य रु.१०

मालिकार्जुन मन्दिरमा लागेको जात्रा शान्तिपूर्ण

रूपमा सम्पन्न

सिद्धतोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०२ गते ।

राष्ट्रको सातौं धाम मालिकार्जुन मन्दिरमा बुधवार लागेको जात्रा शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भएको छ । हरेक वर्ष कार्तिक शुक्ल चतुर्दशीका दिन लाग्ने जात्रा बुधवार विहानवाट शुरु भई विहवार विहान सम्पन्न भएको हो । मालिकार्जुन गाउँपालिका र शैल्यशिखर नगरपालिकाको सीमा क्षेत्रमा पर्ने मालिकार्जुन धामको पूजन जात्रा हेर्न सुदूरपश्चिम प्रदेशको दार्चुला, बैतडी, डडेल्धुरा लगायतका जिल्ला र भारत, उत्तराखण्डबाटसमेत श्रद्धालु भक्तजन आएका थिए । पवित्र मनले मालिकार्जुनको दर्शन गर्नाले पूण्य मिल्ने, मनोकामना पूरा हुने र खासगरी निःसन्तालाई सन्तान सुख प्राप्त हुने जनविश्वास रही आएको पाईन्छ । बुधवार रातिनै मालिकार्जुनका देवीहरूको बसोबास रहेको लेकम ५ मैखोली, लेकम ६ उचाकोट, लेकम २ गराडी लगायत विभिन्न शक्तिपिठहरूमा रातभरी जात्रा लागेको छ । द्वितीया तिथिवाट जिल्लाको लेकम क्षेत्रमा सुरु भएका जात्रा पूर्णिमाको दिन आज सकिएका छन् । लेकम गाउँपालिकाको पाती, कुणी लगायत स्थानमा पूर्णिमाको दिन अर्थात आज अन्तिम जात्रा लाग्ने गर्दछ । जिल्लाको लेकमा क्षेत्रमा दशै तिहार भन्दा पनि जात्रालाई बढी महत्व दिईने गरेको छ । मालिकार्जुन जात्रामा दमाहा बाजा सहित भक्तजनहरूको भीड लागेको थियो । रातभरीको जात्रा हेरेर विहवार आज विहान प्रसाद ग्रहण गरी मानिसहरू घर फर्किएका छन् । जिल्लावाट बाक्लो सुरक्षाकर्मीहरूको परिचालन गरिएकोले जात्रा अवधिभर कुनै अप्रिय घटना नभएको प्रहरीले जनाएको छ ।

कसरी र कहाँ भयो उत्पत्ति
द्वितीय ज्योतिर्लिङ्गको मालिकार्जुनको अवतारी मूल स्थापना दक्षिण भारतको आन्ध्र प्रदेश राज्यको श्री शैल भन्ने ठाउँमा भएको शिव पुराणमा उल्लेख भएको पाईन्छ । त्यहाँवाट कत्युर गडवाल, कुमाउँ हुँदै दार्चुलातिर आएको मालिकार्जुन भक्ति गाथामा वर्णन गरिएको छ । तत्कालीन डोटी राज्य भित्र पर्ने दुहुँ क्षेत्रमा बम रजवारले डोटी राज्यलाई कर बुझाइ रजवारी पाएका थिए । यिनका समकालीन उक्का रजवार कल्याण पाल थिए । डोटी राज्यका शासक निरइदेव पालका भाइ अभय पालका सन्तान भएकाले उक्का

रजवार अरू रजवारभन्दा आफू श्रेष्ठ भएका घमण्ड पनि गर्दथे । उक्का रजवार कल्याण पाल र दुहुँका रजवारको शासनकाल एकै समय थियो । दुहुँ र उक्काको सिमाना जोडिएको कारण यी दुवैमा आपसी वैमन्य, रिस, राग, द्वेषको अवस्था सिर्जना भइ मन मुटाव भएको थियो । यी दुवैका शासनकाल सम्बन्ध १९५० तिर रहेको पाईन्छ । यी दुवै रजवार विचको मनमुटावका कारण सीमावर्ती क्षेत्रमा कर वसुली न्याय, इन्साफजस्ता कार्यमासमेत असर पुगेको थियो । कालु बमभन्दा कल्याण पालको राज्यमा सल्लाहकारको रूपमा परशुराम पन्त, दत्त जोशी, कर्णदेव विष्ट र एक जना ओझा थरका व्यक्ति थिए । एक पटक तीनै सल्लाहकारहरूले दुहुँका रजवारसँग सन्धि सम्झौता गर्ने सल्लाह दिए । कल्याण पालको सल्लाह मानि मेलमिलाप गर्ने उद्देश्यले चारै जना सल्लाहकारलाई कालु बम कहाँ पठाए । त्यहाँ गइ उक्त प्रस्ताव कालु बमसमक्ष राख्दा प्रस्ताव स्वीकार त गरे । तर आफू कल्याण पाललाई भेट्न उक्का नजाने त्यहाँ गएमा आफ्नो हत्या हुन सक्ने भएकाले बरू सहमतिस्वरूप सौगात पठाइ दिने कुरा कालु बमबाट दर्साउदा सल्लाहकारहरूबाट गाईको गोबरवाट निर्मित मालिकार्जुनको लिङ्ग बनाइ उक्त लिङ्गको कसम खाँदै कल्याण पालवाट कुनै पनि खतरा भएमा आफूहरूले उसको विरोध गर्ने र कालु बमको पक्षमा रहने विश्वास दिलाइ कालु बमलाई उक्का ल्याए । कालु बम उक्का पुगेपछि कल्याण पालले सल्लाहकारको राय विपरीत कालु बमको हत्या गरेकाले कल्याण पालको विरोध गर्दै परशुराम पन्त, दत्त जोशी र कर्णदेव विष्टले राज्य विद्रोह गरे भने ओझा थरका व्यक्तिले राज्य समर्थन गरे । सो विद्रोह गर्नेलाई कल्याण पालवाट प्राण दण्डको सजाइ सुनाइयो भने ओझालाई दरवारको विश्वास पात्र बनाइयो । यसरी दुहुँको दाम्दा कोट ९विण० मा स्थापित लिङ्गमा मन्दिर बनाइ सोहि समयदेखि पूजा आज गरिँदै आएको छ । यसको समय सम्बन्ध १९२० तिर मानिन्छ । मालिकार्जुनको मन्दिरमा कालु बमको राज पुरोहित बडु थरका व्यक्ति नै पूजा आज गराउँछन् र मालिकार्जुन लिङ्गमा कसम आएको उल्लङ्घन गरी कालु बमको हत्यामा समर्थन गरेकाले ओझा थरका ब्राह्मणहरूलाई उहिलेदेखि हालसम्म पनि मालिकार्जुनको श्रापका कारण मालिकार्जुन मन्दिरमा ओझाको पानी नचढ्ने र पूजाआजामा समेत ओझाहरूलाई निषेध गर्ने कथ्य परम्परा रही आएको छ ।

सिद्धतोपी जाने वाटोमा निर्माण गरिएको २ कोठे

भवनको छत हावाहुरीका कारण पल्टियो

प्रेमराज जोशी

दार्चुला मंसिर ०३ ।

जिल्लाको दुहुँ गाउँपालिकाको प्रशिद्ध धार्मिक तिर्थ स्थल सिद्धतोपी जाने वाटोमा निर्माण भएको २ कोठे भवनको छत पल्टिएको छ । प्रदेश सरकारको १६ लाख वजेटमा निर्मित २ कोठे भवनको छत हावाहुरीका कारण पल्टिएको बुझ्न आएको छ ।

तर छत कहिले पल्टिएको हो भन्नेबारे त्यहाँ स्थानिय वस्ति नभएका कारण बुझ्न सकिएको छैन । उपभोक्ता समितिलाई केहि दिन अधिमात्रै जानकारीमा आएको र गत आर्थिक वर्षको वजेटमा निर्माण गरिएको हुँदा धरौटी वाफतको रकम मौजाद रहेका कारण पुन छत निर्माण लागी समिति उक्त क्षेत्रमा परिचालन भएको बुझ्नमा आएको छ । प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ सालको वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत सिद्धतोपी ब्रह्मवद पर्यटकीय आवस गृहका नामवाट उक्त भवन निर्माण गरिएको हो । प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसार आवस गृहको निर्माण गरिएकोले भवन कमजोर नभई प्राकृतिक विपत्तिले छत पल्टिएको उपभोक्ता समितिका अध्यक्ष दलपती वडालले जानकारी दिए । छत पल्टिनु अधि मात्रै केहि आन्तरिक पर्यटकहरू भवनमा

वसोवास गरेको हुनाले ढोका र भ्याल पुरै खुल्ला छोडेर फर्किएका कारण हावा भवन भित्र पसि छत पल्टिएको बुझ्न आएको छ । यस भन्दा अधि छतमाथि २ वटा मात्रै विम परेको भन्दै यसपटक ठाउँ ठाउँमा विम राखिने र त्यसैकोलाई खच्चरको व्यवस्थापन गरि निर्माण सामाग्री सहित उपभोक्ता समिति उक्त क्षेत्रमा पुगिसकेको छ ।

यस्तै गत आर्थिक वर्षमा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको उद्योग वन तथा पर्यटन मन्त्रालयवाट सिद्धतोपी पर्यटन पदमार्गको लागी तल्लो सिम्खोला देखी मल्लो सिम्खोला सम्म ७ सय मिटर पदमार्ग निर्माण गरिएको छ । यो आर्थिक वर्षमा २५ लाख रुपैया यसै पदमार्गको लागी वजेट विनियोजन भएको माओवादी केन्द्र दार्चुलाका जिल्ला कमिटी सदस्य जमन सिंह वडालले जानकारी दिए । उदेश्य सिद्धतोपी सम्मको पदमार्ग निर्माण गर्नु पर्ने भएपनि वजेटले प्राविधिक मुल्याङ्कन अनुसार जहाँ सम्म पुगिन्छ त्यहाँ सम्मको पदमार्ग निर्माण हुने सदस्य वडालले जानकारी दिए । त्यस्तै थाईसन पर्यटकीय आवस गृह २०६४ सालको निर्वाचन पश्चात तत्कालिन पर्यटन मन्त्री खड्क बहादुर विश्वकर्मा (प्रकाण्ड) ले १० लाख रुपैया वजेट विनियोजन गरी जिल्ला विकास समितिवाट संचालन हुने गरी तत्कालीन हिकिला गाविसको सर्वदलीयको मातहतमा निर्माण गरेको

भवन अहिले काम नलान्ने अवस्थामा रहेको छ । एक भवन, १ शैचालय र १ भान्साकोठा निर्माण भएको थियो । तारवारको लागि जिल्ला विकास समितिले ५ लाख रुपैया वजेट विनियोजन गरी तारवार लगाईएको थियो । अहिले उक्त भवनमा मानिस नभई गाईगोरुको गोठ बनेको छ ।

तर स्थानिय सरकार दुहुँ गाउँपालिकाले भने यो भवनमा निर्माण गरेको निर्माण समितिले गाउँपालिकालाई हस्तान्तरण नगरेका कारण कुनै वजेट हाल नमिल्ने बताउँदै आएको छ । स्थानिय सरकार वसेको पहिलो वर्षमै गाउँपालिकाले मर्मत सम्भार गर्ने र पर्यटकीय आवस गृहको रूपमा स्थापित गर्ने उदेश्य अनुरूप केहि वजेटको परिकल्पना गरेको तर निर्माण समितिले हस्तान्तरण नगरेका कारण केहि गर्न नसकिएको गाउँपालिका अध्यक्ष पुलेन्द्र बहादुर कार्कीले बताए ।

स्थानिय सरकार दुहुँ गाउँपालिकाको केन्द्र हिकिलावाट ५/६ घण्टाको पैदल हिडाई पछि उक्त क्षेत्रमा पुगिन्छ । स्थानिय सरकारले पनि पर्यटन प्रवद्धनलाई विशेष जोड दिएका कारण पर्यटकीय आवस गृह, सडक संञ्जाल, सिद्धतोपी क्षेत्र भ्यू टावर लगायतका थुप्रै पर्यटकीय पूर्वाधारहरू निर्माण गरेको छ ।

जनप्रिय काम गर्दै नगर प्रमुख भट्ट, बेसहारा आमाबाबुको सहारा वन्दै

सिद्धतोपी खबर

दार्चुला कार्तिक २९ ।

बेसहारा आमाबाबुको सहारा नगर प्रमुख कार्यक्रम महाकाली नगरपालिकाको वडा नम्बर १ मा पनि आजवाट सुभारम्भ भएको छ ।

छोरा छोरी गुमाएका वा विविध कारण नभएका बेसहारा ६० वर्ष माथिका बेसहारा आमा बुबालाई निशुल्क रासन कार्ड वितरण गर्दै कार्यक्रमको सुभारम्भ गरिएको हो । महाकाली नगरपालिकाका नगर प्रमुख हंसराज भट्टले निशुल्क रासन कार्ड वितरण गर्दै कार्यक्रम सुभारम्भ भएको घोषणा गर्नु भएको थियो ।

नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को निति तथा कार्यक्रम र विनियोजन ऐनमा समावेश गरिएको बेसहारा आमा

बुवाको साहारा नगर प्रमुख तथा दुहुरा बालबालिकाको अभिभावक नगर प्रमुख कार्यक्रम मार्फत उनीहरूलाई निशुल्क रासन कार्ड वितरण गरिएको नगर प्रमुख भट्टले बताए ।

कार्यविधि अनुसार ६० वर्ष भन्दा माथिका बेसाहारा आमा बुबालाई मासिक रूपमा निशुल्क वितरण गर्न कार्यविधि तयार गरी निशुल्क खाद्यान्न रासन कार्ड वितरण गरिएको बताइएको छ । रासन कार्ड मार्फत बेसहारा आमा बुबालाई मासिक रूपमा १५ किलोग्राम चामल, समान २-२ किलोग्राम नुन र दाल, २ लिटर तेल तथा ४ गोटा नहाउने र ४ गोटा लुगा धुने साबुन उपलब्ध गराइने जनाइएको छ ।

नगरपालिकाले संचालन गरेका सफत मुत्य पसलहरूवाट उहाहरूलाई खाद्यान्न उपलब्ध गराइने बताइएको छ । साथै बेसहारा आमा बुवाको

साहारा नगर प्रमुख कार्यक्रम मार्फत १ लाख बराबरको स्वास्थ्य विमा गरी निशुल्क उपचारको व्यवस्था समेत गरीएको नगर प्रमुख भट्टले बताए ।

यो कार्यक्रम सधै चल्ने नगर प्रमुख भट्टको भनाई छ । बेसाहारा आमा बुबाले कार्तिक महिना देखी निशुल्क रूपमा खाद्यान्न प्राप्त गर्दै आइरहेका छन् ।

कार्यक्रममा नगर उपप्रमुख सुना वोहरा, नगर प्रवक्ता तथा वडा नम्बर ३ का अध्यक्ष पदम सिंह महारा, वडा नम्बर १, ४, र ७ का वडा अध्यक्ष कल्याण सिंह कुवर, पुस्कर राज जोशी दिनेश राज जोशी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत डा. विजय भुर्तेल लगायत अन्य कर्मचारीहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

बासी सडेगलेका खानेकुराहरू नखाऔं, स्वस्थ र निरोगी बनाउँ ।

वाढि पहिरो पिडीतलाई आर्थिक रकम सहयोग गरेको भन्दै गाउँपालिकाले गरे बमलाई सम्मान

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०२ गते ।

जिल्लाको दुहुँ गाउँपालिकाका वाढि पहिरो पिडीतहरूलाई आर्थिक १ लाख रुपैया सहयोग गरेको भन्दै दुहुँ गाउँपालिकाले उत्तम बहादुर बमलाई सम्मान गरेको छ ।

दुहुँ गाउँपालिका वडा नं. २ घर भई हाल कंचनपुर बस्ने वंमले ब्याक्तिगत तर्फबाट वाढी पहिरो पीडित सहयोग संकलन समितिलाई दुहुँमा आई १ लाख रुपैयाको चेक हस्तान्तरण गरेको भन्दै गाउँपालिकाले सम्मानपत्र र दोसल्ला ओडाई सम्मान गरेको हो । कामको सिलसिला मा भारतको ब्यालोर स्तोभक्राफ्ट ८१ होरहल्ली इन्डस्ट्रिज एरिया, कम्पनीमा कार्यरत लजिस्टिक डिपाटमेन्टका सुपरभाइजर सरल,

असल, एवम, बौद्धिक ब्याक्तित्व बमले आफु जन्मेको जन्मस्थलमा वाढी र पहिरोले मच्चाएको वितडडा सामाजिक सञ्जाल र संचार माध्यममा पढ्न र सुन्न पाएको भन्दै थोरै भएपनि पिडितको घाउमा मलम लगाउने प्रयास गरेको प्रतिक्रिया दिएका छन ।

यस्तै बमकै पहलमा भारतको ब्यालोर स्तोभक्राफ्ट ८१ होरहल्ली इन्डस्ट्रिज एरिया, कम्पनीका संचालक राजेन्द्र गान्धीको कम्पनिमा काम गर्ने वाढी पहिरो प्रभावित परिवारका कामदारहरूलाई आर्थिक सहयोग र जग्गा खरिद गरि उपलब्ध गराएका छन ।

१२ लाखमा हिकिला चनाखोली क्षेत्रमा पर्ने १ रोपनी ७ आना जमिन खरिद गरी नरोली क्षेत्रका ९ जना

वाढी पहिरो पिडितलाई कम्पनिले घडेरी उपलब्ध गराएको छ । कम्पनिमा काम गर्ने पुर्ण रुपमा घर क्षती भएका कल्यान सिंह साहु, डम्बर, अमर, रंजित, जमन, लालसिंह, धनसिंह, नरेन्द्र र दिलिप सिंह साहुलाई प्रति परिवार अढाई आना बराबरको १ घडेरी जमिन उपलब्ध गराएको छ ।

त्यसै कम्पनिमा काम गर्ने जमिन मात्रै गएका ७ जना कामदारहरु दान बहादुर बम, टेक, डब्लल, पदम, कृष्ण, जंग, र तेज बहादुर बमलाई ५० हजार रुपैया दिएको छ । खडक र गोपाल सिंह डडाललाई पनि ५० हजार रुपैया कम्पनिले उपलब्ध गराएको छ । बमको पहलमा वाढिपहिरो पीडित ले जमिन र पैसा पाएको बुझिएको छ ।

सर्वाधिक धनराशी भएको खुल्ला पुरुष भलिवल प्रतियोगिताको उद्घाटन

सिद्धटोपी खबर

काठमाडौं, मंसिर ०४ गते ।

जिल्लाकै सर्वाधिक धनराशी भएको खुल्ला पुरुष भलिवल प्रतियोगिताको शनिवार उद्घाटन गरिएको छ । व्यास गाउँपालिकाको सान, युवा खेलाडीको सम्मान, सदभाव, शान्ती र सम्बृद्धि हाम्रो पहिचान, भने मुल नाराका साथ उक्त प्रतियोगिताको प्रदेश सभा सदस्य गेल्बुसिंह वोहराले उद्घाटन गर्नु भएको हो ।

उदयमान खेलाडीको सहभागिता गराउने गरि छाङ्गुर खेलकुद तथा सांस्कृतिक समितिले अन्तर्राष्ट्रिय बाल दिवसको अवसर पारेर जिल्ला सदरमुकाम खलंगाको खुलामञ्चमा भलिवल प्रतियोगिता सञ्चालन गरेको हो । छाङ्गुर खेलकुद तथा सांस्कृतिक समितिका अध्यक्ष अविशेक वोहराको अध्यक्षतामा गरिएको उद्घाटन कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि सुदुरपश्चिम प्रदेश सभाका सदस्य गेल्बु सिंह वोहरा रहनु भएको थियो ।

कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि एवम सुदुरपश्चिम प्रदेश सभाका सदस्य वोहराले खेलकुदले खेलाडीको स्वास्थ्यलाई मात्रै नभई राष्ट्र र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा सम्बन्ध कायम राख्ने बताए । जिल्ला सदरमुकाम खलंगा क्षेत्रको एक मात्रै खेलमैदान २०७० सालको महाकाली नदिको बाढी र पहिरोले काटन गरेको भन्दै जिल्लामा खेलमैदानको आवश्यकता रहेको बताए ।

त्यसका लागी स्थानिय सरकारले विशेष पहल गरी जग्गाको वन्दोवस्त गर्नु पर्ने र तिनै तहको सरकारहरु मिलेर जिल्लामा ईन्डोर सहितको कबडीहल र खेल मैदानको निर्माण गर्नु पर्ने बताए । नेपालको दार्चुला

जिल्लामा मात्रै वसोवास गर्ने शौका समुदायको विशिष्ट सांस्कृतिक रितिरिवाज रहेको भन्दै परम्परागत शैलीबाट खेलको उद्घाटन गरिएकोमा आयोजकलाई धन्यवाद दिनु भयो ।

जिल्ला समन्वय समिति दार्चुलाका प्रमुख करविर बहादुर कार्कीको विशिष्ट आतिथ्यतामा सम्पन्न कार्यक्रममा दुहुँ गाउँपालिका अध्यक्ष पुलेन्द्र बहादुर कार्की, ब्यास गाउँपालिका अध्यक्ष दिलिप सिंह बुढाथोकी, नौगाड गाउँपालिका अध्यक्ष प्रेमसिंह धामी, जिल्ला खेलकुद विकास समिति अध्यक्ष उमेश दत्त जोशी, विभिन्न वडाका वडा अध्यक्ष, जिल्ला स्थित सरकारी निकायका प्रमुख एवम प्रतिनिधि, जिल्ला स्थित सुरक्षा निकाका प्रमुख एवम प्रतिनिधि, खेलप्रेमी दार्चुला जिल्लावासी आमामुवा, खेलाडी लगायत पत्रकारहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।

ब्यास गाउँपालिकाले यो आर्थिक वर्षको वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत ५ लाख रुपैया सहयोग गरेको छ । खुला पुरुष भलिवल प्रतियोगितामा जिल्लाबाहिरका एक टिममा तीन जना खेलाडी सहभागिता गराउने प्रावधान राखिएको खेलकुद प्रतियोगिता संरक्षक अमन वोहराले बताए ।

अहिले सम्म जिल्ला भित्रका १२ टिमको सहभागीता रहेको छ । प्रतियोगिताको प्रथम पुरुस्कार १ लाख ११ हजार १११ रुपैया शिल्ड मेडल राखिएको छ । यस्तै द्वितीय पुरुस्कार ५५ हजार ५५५ रुपैया शिल्ड मेडल रहेको छ । सबै खेलमा उत्कृष्ट खेलाडी, वेष्ट डिफेन्डर, वेष्ट सटर, वेष्ट स्पाईकर, र अनुशासित टिमलाई ट्रिफि प्रदान गर्नु पर्ने बताए । नेपालको दार्चुला

जिल्लाको दुहुँ गाउँपालिकालाई मन्त्रीपरिषद्को

बैठकद्वारा संकटग्रस्त घोषणा

सिद्धटोपी खबर

काठमाडौं, मंसिर ०४ गते ।

जिल्लाको दुहुँ गाउँपालिकालाई सरकारले संकटग्रस्त गाउँपालिकाको रुपमा घोषणा गरेको छ । मंसिर २ गते बसेको शेर बहादुर देउवा नेतृत्वको मन्त्रीपरिषद्को बैठकले गत भाद्र १३ गते रातिको अविर् वर्षाका कारण वाढि र पहिरोले क्षत विक्षत बनेको दुहुँ गाउँपालिकालाई संकटग्रस्त गाउँपालिकाको रुपमा घोषणा गरेको हो ।

सरकारको निर्णयले अविर् वर्षा संगै आएको विनासकारी वाढी पहिरोले निम्त्याएको भौतिक क्षतिलाई पुर्ननिर्माण, पुनःस्थापन गर्न र पिडितहरूलाई उचित राहतको व्यवस्था गर्न सहज हुने गाउँपालिका

अध्यक्ष पुलेन्द्रबहादुर कार्कीको भनाई छ । 'उक्त निर्णय कानून न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री दिलेन्द्र प्रसाद बडुको विशेष पहल भएको भन्दै गाउँपालिका अध्यक्ष कार्कीले नेपाल सरकार र कानून मन्त्री बडुलाई विशेष धन्यवाद दिएका छन । गृहमन्त्रालयले वाढीपहिरोबाट भएको क्षतिको पुर्ननिर्माण तथा पीडितका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याउने जानकारी दिएको अध्यक्ष कार्कीले बताए ।

सरकारले पुनःस्थापना र पुर्ननिर्माणका लागि विशेष प्याकेज ल्याउने र गृहमन्त्रालयले भौतिक संरचना निर्माणका लागि छुट्टै कार्यक्रम सञ्चालन गरी बजेट दिने भएको छ ।

आफ्नो नगर आफै सफा राख्ने बानीको

विकास गरौं ।

महाकाली नगरपालिकाद्वारा जनहितका लागि जारी सन्देश

जिल्ला अस्पताल व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष

धामीको विदाई

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०३ गते ।

जिल्ला अस्पताल दार्चुलाका व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष दलजित सिंह धामीको विदाई गरिएको छ । जिल्ला अस्पताल दार्चुलामा २ वर्षे कार्यकाल विताएका धामीलाई एक कार्यक्रमका बीच अस्पतालले विदाई गरिएको हो ।

अस्पतालका मेडिकल अधिकृत डा. पुजा बमले अध्यक्षतामा भएको विदाई समारोहका प्रमुख अतिथि जिल्ला अस्पताल दार्चुलाका अध्यक्ष दलजित सिंह धामी रहनु भएको थियो ।

सो समारोहमा बोल्दै मेडिकल अधिकृत डा. पुजा बमले दार्चुला अस्पतालका लागि एक नयाँ अवस्था र गति दिन सवै स्वार्थ भन्दा माथि उठेर काम गरेको बताईन । अस्पताल माथि आइपरेका विभिन्न चुनौतीहरूको समाना गर्दै सवैको साथ र सहयोगमा अस्पतालमा नयाँ कामहरू थालनी गरेको अध्यक्ष

धामीले बताए । अस्पतालको आन्तरिक आर्थिक अवस्थालाई सुधार गर्न व्यवस्थित प्रयास गरिएको बताएका छन । यस्तै अस्पतालका लागि प्रदेश सरकारबाट सहायकस्तरको कम्प्युटर अपरेटरको दरवन्दी व्यवस्थापन गरिएको बताएका छन ।

शुक्रवार विदाई समारोहमा बोल्दै अध्यक्ष धामीले प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को अनुदानमा १० वेडको आइसोलेसन भवन र एउटा पोस्टमार्टम गृहको निर्माण गरिएको बताएका छन । अस्पताल परिसरमा रहेको विद्युतको प्रसारणलाइनलाई सडक छेउमा स्थानान्तरण गरी आवश्यक भौतिक संरचना निर्माणको लागि सहज बनाइएको बताए ।

कार्यक्रममा बोल्दै अध्यक्ष धामीले २०७० सालको बाढिका कारण जिल्ला अस्पताल दार्चुलाको भवन र जमिन बगाएका कारण ५० शैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पतालको नयाँ संरचना निर्माणका लागि सुरक्षित ठाउँको अभाव

भएको र यस अघि पटक पटक प्रयास गर्दापनि सफल हुन नसकेकोमा व्यवस्थापन समितिले विभिन्न चरणमा सर्वपक्षीय बैठक छलफल आयोजना गरी पुरानो संरचना भएकै स्थानमा नयाँ संरचना निर्माण गर्न सहमतिका साथ निर्णय गरी सम्बन्धित ठाउँमा अनुरोध गरिएको छ ।

साथै २०७७/०७८ को असार सम्ममा ठेक्का सम्झौता भइ आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ बाट निर्माण कार्य सुरु हुने चरणमा पुगेको बताएका छन । यस्तै उनले अस्पतालमा अझै धेरै कामहरू गर्न बाँकी नै रहेको बताए । २०७६ मंसिर ४ गते जिल्ला अस्पताल दार्चुलाको व्यवस्थापन समिति अध्यक्षमा नियुक्त भएका धामीले २०७६ मंसिर १८ गते पदभारग्रहण गरेका थिए । उनको २ वर्षे कार्यकाल पूरा भएसँगै जिल्ला अस्पताल दार्चुलामा व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष रिक्त भएको छ ।

खेल मैदानका लागि डडालले गरे जग्गादान

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०३ गते ।

जिल्लाको ब्यास गाउँपालिका वडा नम्बर २ मा एक खेलप्रेमी युवाले खेल मैदानका लागी जग्गादान गर्नु भएको छ ।

ब्यास गाउँपालिका वडा नं २ माल स्थाई घर भएका लटे धामिका

छोरा गजेन्द्र सिंह धामिले उनकै छोरा नवीन धामिको विशेष पहलमा माल गाउका खेलाडीहरूका लागि खेल खेल्ने मैदान नभएको आवश्यकता महसुस गरि जग्गा दान गर्नु भएको हो ।

धामीको नाममा रहेको जमिन माल गाउमा मिलन केन्द्र भवन र खेल

मैदान निर्माणका लागि चाहिने भन्दा बढि अन्ताजी ७ आना जमिन दान गर्नु भएको छ ।

धामीलाई सम्पूर्ण खेलाडीहरूले विशेष धन्यवाद दिएका छन । खेलमैदान भएपछि स्थानिय युवाहरूलाई हरेक खेल खेल्न र सिक्न सहज हुने भएको छ ।

बासी सडेगलेका खानेकुराहरु नखाऔं, स्वस्थ र

निरोगी बनौं ।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय

सुदूरपश्चिमका स्थानीय तहमा भ्रष्टाचार

को जालो भनभन फैलिद

सिद्धटोपी खबर

धनगढी, मंसिर ०१ गते ।

सुदूरपश्चिम प्रदेशका स्थानीय तहमा आर्थिक लेनदेनका घटना एकपछि अर्को बढ्दै गएको पाइएको छ। तुलनात्मक रूपमा स्थानीय तहमा भ्रष्टाचार बढेको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले सोमबार सार्वजनिक गरेको वार्षिक प्रतिवेदनले देखाएको हो ।

भ्रष्टाचारविरुद्ध नागरिक समाजले पटकपटक खबरदारी गर्दै आए पनि भनभन बढ्दै गएको नागरिक समाज कञ्चनपुरका सचिव कोमल निरञ्जन भाटले बताए। 'यहाँका स्थानीय तहमा देखिएको भ्रष्टाचारको जालो तोड्नै नसकिने गरी बढेको छ,' उनले भने, 'नागरिकको नजिकको सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय तहहरूमा आर्थिक अनियमितताले चर्को रूप लिएको छ ।'

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा परेका भ्रष्टाचारसम्बन्धी उजुरीको आँकडाले उक्त क्षेत्रमा अत्यधिक अनियमितता हुने गरेको देखिएको हो। सबैभन्दा बढी स्थानीय तहमा भ्रष्टाचार भएको उजुरी दर्ता

भएको आयोगको ३१औं वार्षिक प्रतिवेदनले देखाएको छ। स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूलाई भ्रष्टाचार न्युनिकरणका लागि पटकपटक छलफल, बहस र पैरवी गर्दै आएपनि न्युनिकरणको सट्टा भनभन बढ्दै गएको गैरसरकारी संस्था महासंघ सुदूरपश्चिम प्रदेशका अध्यक्ष देवी खनालले बताए । उनले भने, 'भ्रष्टाचारमा संलग्न व्यक्तिले सहजै उन्मुक्ति पाउने, कारबाही नै नहुने र कारबाही गर्ने निकाय नै सक्रिय नहुने अवस्थाका कारण भ्रष्टाचारको जरो भनभन बलियो हुँदै गएको देखिन्छ ।' आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा आयोगमा भ्रष्टाचारसम्बन्धी २२ हजार ६२५ उजुरी परेको प्रतिवेदनले

देखाएको छ। कुल उजुरीमध्ये २ हजार ५ सय ९० अर्थात् ११ दशमलव ४५ प्रतिशत उजुरी सुदूरपश्चिम प्रदेशबाट दर्ता भएका छन्। आयोगले विद्यमान खर्चिलो निर्वाचन पद्धतिमा सुधार गर्नुपर्ने, राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्नुपर्ने, कर छुट्ट र मिनाहा दिने प्रवृत्ति बन्द गर्नुपर्ने भन्दै सरकारको ध्यानकर्षण समेत गराएको छ । सुशासन र सदाचार प्रवर्द्धन, राजस्व चुहावट नियन्त्रणलगायत

सार्वजनिक वित्त, सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सेवाग्राहीको सरोकार, सार्वजनिक खरिद तथा आयोजना र कार्यक्रम व्यवस्थापन, कृषि, भूमि, वन तथा वातावरण, शिक्षा, स्वास्थ्य, सामाजिक सुरक्षा लगायत विषयमा बर्सेनि उजुरी पर्ने गरेको छ ।

प्रदेशभित्रका ८८ वटै स्थानीय तहमा अनियमितताको उजुरी दर्ता भएको अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय कञ्चनपुरका सूचना अधिकारी हरिशचन्द्र जोशीले बताए। 'प्रदेशको तुलनामा स्थानीय तहमा आर्थिक अनियमितता र आर्थिक लेनदेनका उजुरी बढि देखिएको छ,' उनले भने ।

धनगढी उपमहानगरपालिकासहित प्रदेशका ८८ वटै स्थानीय तहमा गरी २ हजार ५ सय ९० भ्रष्टाचार सम्बन्धिका उजुरी आयोगमा दर्ता भएको पाइएको छ। चालू आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कात्तिक मसान्तसम्म मात्र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कञ्चनपुर कार्यालयमा १९१ उजुरी थप दर्ता भएका छन् । दिनेश खबर

कोरोना महामारीको बेला पनि नेपालमा कफीको निर्यात उत्साहजनक

सिद्धटोपी खबर

काठमाडौं, कात्तिक ३० गते ।

कोरोना महामारीको बेलामा पनि नेपालमा कफीको निर्यात उत्साहजनक रहेको एक तथ्यांकले देखाएको छ । भन्सार विभागको तथ्यांक अनुसार आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ५ करोड ७७ लाख रुपैयाँ बराबरको कफी निर्यात गरेको नेपालले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ९ करोड ६० लाख रुपैयाँ बराबरको निर्यात गरेको छ ।

तथ्यांकले कोरोना महामारीमा पनि नेपालमा यसको निर्यात उत्साहजनक देखिएको पुष्टि गरेको हो । कोरोनाका कारण विश्व नै आर्थिक संकटमा परेको बेलामा पनि नेपालमा भने यसको निर्यात करिब डेढ वर्षको बीचमा दोब्बर देखिएको भन्सार विभागको तथ्यांकले नै पुष्टि गरेको राष्ट्रिय चिन्ता तथा कफी विकास बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा. विष्णुप्रसाद भट्टराईले जानकारी दिनु भयो ।

१७ औं कफी दिवसको अवसर पारेर मंगलबार कीर्तिपुरमा पत्रकार सम्मेलन गरी उहाँले कोरोना कालमा पनि कफीको निर्यातमा देखिएको उत्साहले नेपालको समृद्धिमा पनि यसले महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउन सक्ने देखिएको स्पष्ट पार्नु भयो । 'कफीको उत्पादन र उत्पादकत्व

अत्यन्तै न्यून भए पनि विगत डेढ वर्षको सिनारियो हेर्दा विश्व कोभिडको चपेटामा छ । विश्व आर्थिक संकटमा परेको बेलामा पनि कफीले आर्थिक पाटोमा केही हदसम्म पोर्जेटिभ इन्डिकेशन गरेको देखिन्छ। कार्यकारी निर्देशक भट्टराईले भन्नु भयो, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को भन्सार विभागको डाटालाई हेर्दा ५ करोड ७७ लाखको कफी जो निर्यात भएको थियो भने २०७७/७८ को डाटालाई हेर्दा ९ करोड ६० लाखको कफी निर्यात भएको देखिन्छ । यसले के देखिन्छ भने कोभिडले विश्व चपेटामा परेको बेलामा पनि एक वर्षको डाटामा नेपालले कफीमा करिब दोब्बर निर्यात गरेको देखिन्छ ।'

बोर्डले आगामी आर्थिक वर्षदेखि 'युवा लक्षित कफी विस्तार' कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने घोषणा पनि गरेको छ । बोर्डका कार्यकारी निर्देशक भट्टराईले युवाहरूलाई रोजगारीको अवसर दिन र मुलुकको समृद्धिमा योगदान पुर्याउन पनि आगामी आर्थिक वर्षबाट यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने योजना तय गरिएको बताउनु भयो । बोर्डले त्यसका लागि प्रदेश २ बाहेक अन्य ६ वटा प्रदेशहरूमा कफी खेतीको विस्तारका लागि आवश्यक नीतिगत योजना तय गरिएको पनि जनाएको छ । पत्रकार सम्मेलनमा मंसिर १ ९ भोलि देखि लागू हुनेगरी

कफीको मूल्य पनि सार्वजनिक गरेको छ । बोर्डका अनुसार किसानको लागत मूल्य र सरोकारवालाहरूको सुझावलाई आधार बनाएर यस वर्ष पनि कफीको मूल्य निर्धारण गरिएको हो । जसअनुसार फ्रेस चेरी ग्रेड ए कच्चा कफीको मूल्य प्रतिकेजी ९० रुपैयाँ तोकिएको बोर्डका कार्यकारी निर्देशक भट्टराईले बताउनुभयो । त्यसैगरी ग्रेड बी को सो कफीको प्रतिकेजी ८० रुपैयाँ मूल्य तोकिएको छ । पाचमेन्ट ग्रेड ए कच्चा कफीको मूल्य प्रतिकेजी चार सय ५० रुपैयाँ र ग्रेड बी त्यही कफीको मूल्य तीन सय ९७ निर्धारण गरिएको छ ।

बोर्डले ड्राइचेरी ग्रेड ए कच्चा कफीको प्रतिकेजी मूल्य एक सय ४८ रुपैयाँ मूल्य तोकेको छ भने बी ग्रेडको त्यही कफीको प्रतिकेजी मूल्य ९५ रुपैयाँ निर्धारण गरेको छ । बोर्डले उत्पादन क्षेत्र र उत्पादकत्व बढाएर नेपालमा पनि माग अनुसार कफी आपूर्ति गर्ने योजना अघि सारेको छ ।

कार्यकारी निर्देशक भट्टराईले नेपाली कफीको आन्तरिक तथा बाह्य बजारमा ठूलो डिमान्ड रहेको उल्लेख गर्दै त्यही अनुसार यस क्षेत्रको विकासमा लागिपर्ने प्रतिवद्धता समेत जनाउनु भयो । नेपालमा मंसिर १ गते कफी दिवस मनाउने गरिन्छ । उज्यालो

दार्चुला जिल्लाका अत्यावश्यक फोन नम्बरहरू

- ◆ जिल्ला प्रशासन कार्यालय : ०९३-४२०९३३/४२०२९४
- ◆ जिल्ला प्रहरी कार्यालय : ०९३-४२०९९९/४२०२५०
- ◆ जिल्ला अस्पताल दार्चुला : ०९३-४२०९८८
- ◆ रेडियो दार्चुला एफ एम : ०९३-४२०३२९/४२०३९७
- ◆ मानसरोवर केबुल टिभी : ०९३-४२०२७९
- ◆ जिल्ला भू-संरक्षण : ०९३-४२०९३४
- ◆ जिल्ला समन्वय समिति : ०९३-४९००४४
- ◆ नेपाल टेलिकम : ०९३-४२०९०८, ४२०९११
- ◆ शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ : ०९३-४२०९३५
- ◆ कृषि ज्ञान केन्द्र : ०९३-४२०४४७
- ◆ निर्माण व्यवसायी संघ : ०९३-४२००४९
- ◆ जिल्ला मालपोत कार्यालय : ०९३-४२०९०३
- ◆ ग्लोबल आईएमडि बैंक : ०९३-४२०३८३/४२०९०२
- ◆ नेपाल विद्युत प्राधिकरण : ०९३-४२०९३२
- ◆ जिल्ला निर्वाचन कार्यालय : ०९३-४२०२२९/४२०३७७
- ◆ दार्चुला जिल्ला अदालत : ०९३-४२०९४०
- ◆ डिभिजन वन कार्यालय : ०९३-४२०९४५
- ◆ दार्चुला उद्योग वाणिज्य संघ : ०९३-४२०९६८
- ◆ राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक : ०९३-४२०२६०
- ◆ जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र दार्चुला : ०९३-४२०९१४
- ◆ महाकाली नगरपालिका : ०९३-४२०९३७
- ◆ भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र : ०९३-४२०९०४
- ◆ अपिनाम्पा संरक्षण क्षेत्र कार्यालय : ०९३-४२०४९७
- ◆ गुरुगोरख गुल्म दार्चुला : ०९३-४२०२००
- ◆ ईलाका प्रहरी कार्यालय गोकुलेश्वर : ०९३-४०००५५
- ◆ महाकाली सेती यातायात व्यवसायी समिति : ०९३-४२०२८२
- ◆ सिआरडिएस नेपाल : ०९३-४२००६१
- ◆ कृषि विकास बैंक : ०९३-४२०९६६
- ◆ सशस्त्र प्रहरी सीमा सुरक्षा गण : ०९३-४२०९००
- ◆ खानेपानी तथा सरसफाई सब डिभिजन कार्यालय : ०९३-४२०९५०
- ◆ कोलेनिका कार्यालय : ०९३-४२०९७७
- ◆ सेवक नेपाल सेफ बास-२ : ०९३-४२०३८८
- ◆ सनराइज बैंक दार्चुला : ०९३-४२०९२३
- ◆ सुआहारा दार्चुला : ०९३-४२०२६६
- ◆ नेपाल बडलादेश बैंक दार्चुला : ०९३-४२०२४२
- ◆ शिक्षाका लागि खाद्य कार्यक्रम ईकाइ दार्चुला : ०९३-४२०२८६
- ◆ जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय दार्चुला : ०९३-४२०९३१
- ◆ मानसरोवर राष्ट्रिय दैनिक : ०९३-४२०३९७
- ◆ ब्यांसी सौका समाज दार्चुला : ०९३-४२०२६२
- ◆ राजाकोठ युवा क्लब दार्चुला : ०९३-४२००२२
- ◆ जिल्ला हुलाक कार्यालय दार्चुला : ०९३-४२०९२०
- ◆ गोकुलेश्वर अस्पताल गोकुलेश्वर दार्चुला : ०९३-४०००८८
- ◆ घरेलु तथा साना उद्योग विकास समिति दार्चुला : ०९३-४२०९२१

स्वास्थ्य सम्बन्धी जानकारी

किन खाने रायोको साग ?

रायोको सागमा भिटामिन-के प्रशस्त मात्रामा पाइन्छ । भिटामिन केले हड्डीलाई आवश्यक पर्ने खनिज प्रदान गर्छ । साथै, यसले रगत जम्ने र अनावश्यक ठाउँमा क्याल्सियम जम्मा हुने क्रम पनि रोक्छ । हड्डी खिड्ने समस्या भएकाहरूका लागि रायोको साग लाभकारी हो । त्यस्तै रायोको सागबाट पाइने फाइदाहरूलाई हामीले यहाँ प्रस्तुत गरेका छौं । - रायोको सागमा पाइने भिटामिन-केले महिनावारीका बेला जीउ दुख्ने समस्याबाट राहत दिन्छ । - रायोको सागमा भिटामिन ए, सी र के प्रचुर मात्रामा पाइन्छ । यी तीनै तत्वले एन्टी अक्सिडेन्टको काम गर्छन् । रायोको सागमा पाइने म्याग्नेसियम र फोलेटजस्ता तत्वले शरीरमा जम्मा भएका विकारलाई विभिन्न माध्यमबाट शरीरबाहिर निकाल्छन् । - उमेर बढ्दै गएपछि दिमागको सम्झने क्षमतामा ह्रास आउन थाल्छ । प्रतिदिन तीन पटक रायोको साग खाएर स्मरणशक्तिमा आउने ह्रासको समस्यालाई ४० प्रतिशतसम्म कम गर्न सकिने विभिन्न अनुसन्धानले देखाएका छन् । - रायोको सागमा भिटामिन ए पाइन्छ । जो स्वस्थ आँखाका लागि अपरिहार्य हो । यसले रतन्धोलगायत आँखाका सम्पूर्ण समस्याबाट राहत दिलाउँछ । - मुटुसम्बन्धी हरेक खालका समस्या भएकाले अथवा मुटुसम्बन्धी रोग नलागोस् भन्ने चाहनेले रायोको साग खानुपर्छ । - रायोको सागमा पाइने भिटामिन केले प्रोस्टेट, कोलोन, पेट, नाक र मुखको क्यान्सर लाग्ने जोखिम कम गर्छ । कलेजोको क्यान्सर भएकाहरूका लागि पनि रायोको साग खानु राम्रो हो । भोजनमा रायोको साग नियमित खाँदा क्यान्सर लाग्ने जोखिम कम हुन्छ । - रायोको सागमा पाइने तत्वले डन्डीफोरको समस्यालाई पनि समाधान गर्न मद्दत गर्छ । छालालाई इन्फेक्सनबाट जोगाउने तन्तुलाई यसले बलियो बनाउँछ । - गर्भवती महिलालाई वाकवाकी आउने, टाउको दुख्ने आदि समस्या देखिन्छन् । शरीरमा भिटामिन केको कमीका कारण यस्तो हुनेगर्छ । रायोको सागमा भिटामिन के प्रचुर मात्रामा पाइने भएकाले यो गर्भवती महिलाका लागि उपयुक्त हुन्छ ।

सम्पादकीय

सार्वजनिक शौचालयविहीन सहर

२०७६ असोज १३ गते तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले बडो तामभामका साथ नेपाललाई 'खुला दिसामुक्त राष्ट्र' घोषणा गरका थिए। पूर्ण सरसफाइका सामान्य मापदण्डसम्म पूरा नगरी 'दक्षिण एसियामै खुला दिसामुक्त घोषणा गर्ने पहिलो मुलुक' बन्ने कीर्तिमान राख्न हचुवाकै भरमा यस्तो घोषणा गरिएको थियो। वास्तविकता भने त्यसको दुई वर्ष बितिसक्दा पनि उत्तिकै निरशाजक छ। दूरदराज तथा खानेपानीसमेत अभाव भएका गाउँ-घरको कुरै छाडौं, मानिसहरूको तीव्र गतिविधि भैरहने घना सहरहरूमै सार्वजनिक शौचालय पर्याप्त छैनन्, जुन आधुनिक सहरी सभ्यतामाथिकै व्यंग्य हो। एउटा बनाइ छ- देशको स्तर जान्न शिक्षा प्रणाली हेर्नु, कुनै घरबारे बुझ्नुपरे पाइखाना पस्नु। यो कुरा सहरका हकमा पनि लागू हुन्छ। सहरलाई सभ्य र सुसंस्कृत बनाउने केही आधारमध्ये एउटा सार्वजनिक शौचालय हो। तर आधुनिक सहरी सभ्यतामा राम्रो सार्वजनिक शौचालय कति जरुरी पछि भन्ने तथ्य नगरपालिकाहरूले हेक्का राखेको जस्तो देखिँदैन। निर्वाचित स्थानीय सरकारहरूले आफ्नो कार्यकाल गुजार्न लागिसक्दा पनि यो समस्या लगभग उस्तै छ। देशको राजधानी सहरमै सार्वजनिक शौचालयको अभाव यत्रतत्र खटकन्छ। करिब आधा करोड मानिस बसोबास गर्ने उपत्यकामा यस्ता शौचालय मुस्किलले डेढ सयजति छन्। एक त, सहरमा प्रतिवर्गकिलोमिटर एउटा शौचालय हुनुपर्ने मापदण्डको साँचोमा र खाँदा यो संख्या निकै कम हो; अर्को, सञ्चालनमा रहेका शौचालयहरू पनि गतिला छैनन्, अधिकांश त दुर्गन्धकै कारण पसिनसक्नुका छन्। न पानी छ, न सरसफाइ। न त अपांगतामैत्री नै छैन। काठमाडौंमा बाह्रैमास भीडभाड भैरहने रत्नपार्क क्षेत्रमै सार्वजनिक शौचालय अभाव छ, पहिले चारवटा शौचालय भएकामा अहिले दुइटा मात्र छन्, ती पनि राम्रा छैनन्। यही कारण हुनुपर्छ, मानिसहरूले खुलामञ्चभित्रै खुला रूपमा शौच गरिरहेका हुन्छन्। अवस्था कतिसम्म लाजलाग्दो छ भने, पर्यटकीय स्थल ठमेलसमेत सार्वजनिक शौचालयविहीन छ। यसबाट विदेशी पर्यटकमाफ्न कस्तो सन्देश गैर हेको छ भन्ने बुझ्न सम्बन्धित कसैले खोजेको देखिँदैन। काठमाडौं मात्र होइन, देशभरका अधिकांश सहरको अवस्था यही हो।

राजधानीमै छैनन् पर्याप्त सार्वजनिक शौचालय
कामविशेष या घुमघामको उद्देश्यले हिँडडुल गर्ने जोकोहीलाई दिसापिसाबले च्याप्न सक्छ, पिसाब नरोकिने समस्याबाट पीडित र महिनावारी भएका महिलालाई प्याड फेर्नुपर्ने भएमा त शौचालयको भन्ने खाँचो पछि। पहुँच र पैसा हुनेहरू त सार्वजनिक कार्यालय वा होटल/रेस्टुरेन्ट पनि पस्न सक्लान्, तर आम सर्वसाधारणले के गर्नु! त्यसैले सार्वजनिक शौचालय अभावको सवालमा स्थानीय सरकारहरू गम्भीर हुनुपर्छ। सार्वजनिक शौचालय अभावकै कारण दिसापिसाब च्यापेर हिँड्दा कति नागरिकको स्वास्थ्यमा हानि पुगिरहेको हुन्छ। लामो समय पिसाब रोक्दा पिसाबसम्बन्धी समस्या देखिने मात्र होइन, मिर्गौलामै असर गर्नेसमेत हुन सक्छ। धेरै बेर दिसा रोक्दा पायल्स, कब्जियत हुन सक्छ। यसबाट शारीरिक मात्र होइन, व्यक्तिको मानसिक प्रभाव पनि पर्न सक्छ। अर्कातिर, फोहोर शौचालयबाट सरुवा रोग पनि फैलिरहेको हुन सक्छ। अतः सहरी सभ्यता र सरसफाइका दृष्टिकोणबाट मात्र होइन, स्वास्थ्यको पाटोबाट पनि भीडभाडयुक्त स्थलहरूमा गतिला सार्वजनिक शौचालय हुनु अत्यावश्यक छ। त्यसो त, केही राम्रा शौचालय नभएका पनि होइनन्। स्वयम्भूस्थित एरिसान शौचालय त यो वर्ष 'सरफाती सेनिटेसन च्यालेन्ज' मा विश्वकै उत्कृष्ट पाँचमध्ये परेको छ। खुसीको कुरा- वानेश्वर, मंगलबजार, बुद्ध पार्क, त्रिपुरेश्वर र रत्नपार्कमा पनि यस्तै शौचालय बनेका छन्। तर, विशाल काठमाडौंमा पाँच-सातवटा सार्वजनिक शौचालय मात्र गतिला भएर पुग्दैन। काठमाडौंलागयत देशभरका सबै सहरका धेरै भीडभाड हुने स्थलमा हरेक आधा-एक किलोमिटरमा यस्तै शौचालयहरू हुनुपर्छ। राजमार्गहरूमा पनि तराईमा ५० किलोमिटर फरक र पहाडमा ३० किमि फरकमा शौचालय बनाइनुपर्छ। जहाँसम्म, हाल सञ्चालनमा रहेका शौचालयहरूको दुरवस्थाको सवाल छ, यसको कारण पनि खोतलिनुपर्छ। सफाइ मजदुरका पनि आफ्नै समस्या हुन सक्छन्, तिनको सुनुवाइ गर्नुपर्छ। सार्वजनिक शौचालय राम्ररी सञ्चालन गर्न मुस्किल पर्दैन, आखिर धेरै शौचालयले न्यूनतम शुल्क असुल्ने गरेकै छन्। त्यही रकमले शौचालयलाई सफा र सुन्दर राखेर चलाउन सकिन्छ। खालि यसका लागि स्थानीय सरकारसित व्यवस्थापन कौशल चाहिँदैन। काठमाडौंमा सहरमा मात्र २ सयभन्दा बढी सार्वजनिक शौचालय अभाव रहेको महानगरको आफ्नै ठग्याइ छ, अबका दिनमा उसले यो अभाव पूर्ति गर्न जोड दिनुपर्छ। यसका लागि उसले विभिन्न निजी क्षेत्रलाई पनि आकर्षित गर्न सक्नुपर्छ, त्यसबाट विभिन्न सुविधाको योजना ल्याउनुपर्छ।

कान्तिपुर

न्यायपालिकामा बाँदर-नाच

कृष्ण खनाल

करिब एक महिना हुन लागिसक्यो, मुलुकको शासन प्रणालीको एउटा शीर्षस्थ अंग, न्यायपालिका पुरै विथोलिएको छ। कसैको मुखर हैसियत हेर्न नपरोस् भनी आँखा बन्द गरेर देशर जनतालाई न्याय दिनुपर्ने ठाउँमा अहिले हतियार-सज्जत गाडीर सुरक्षाकर्मीहरू तैनाथ छन्। सर्वोच्च अदालतको प्रांगणमा कानून व्यवसायीमाथि लाठीचार्ज हुन्छ, बारको भवनमा भिजिलान्तेको घुसपैठ हुन्छ। अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार वादी संस्थाहरूलाई हारगुहार गर्नुपर्ने अवस्थामा आउँछ। यी दृश्य देख्दा मलाई लाग्यो, यो त बाँदर-नाच भयो। ती निर्दोष प्राणी बाँदरको नाम लिन मलाई उचित लागेको थिएन। मानिस पनि त्यही प्रजातिको एउटा विकसित रूप मानिन्छ। बाँदर बाँदर नैरह्यो, मान्छेको भने यो रूपमा विकास भयो। अन्य प्राणीभन्दा मानिस फरक हुने तत्त्व चेतना हो, उसको बौद्धिक क्षमता होर विवेक हो। बुद्धि, विवेकर इमान गुमाएपछि मान्छे र हँदै न। न्यायपालिकाको नेतृत्व गरिरहेका प्रधान न्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबरामा चेतनाको त्यो तत्त्व कमजोर भयो, विवेक हरायो। आफूले सम्पादन गरेको फैसलाको लेनदेन दाबी गर्न थाले, त्यसको अवैध फाइदा लिन थाले। अहिले न्यायपालिकामा जे भइरहेछ, मूल कारण यही हो। दलहरूसँगराजनीतिक लेनदेन गर्न माहिर ठहरिएका जबरामाथि संसदा महाभियोग लगाइनुपर्ने हो, तर उनलाई महाभियोग लगाएर संवैधानिक प्रक्रियाबाट हटाउनराजनीतिक दलहरू तयार छैनन्। नलगाउनुपर्ने सुशीला कार्कीमाथि संसदको त्यो विशेषाधिकार दुरुपयोग गर्न उनीहरू उद्यत भए, तर जसमाथि लगाउनुपर्ने हो, यस बेला भने हिचकिचाइरहेका छन्, चुकिरहेका छन्। सत्ता गठबन्धन जबरामाथि अनुगृहीत छ, प्रमुख विपक्षी तमासा हेरेर बसेको छ।

उसको त सत्तामा छँदै साँठगाँठ थियो। त्यसैले उनीहरूले महाभियोगको उच्चारणसम्म गर्न सकिराखेका छैनन्। महाभियोग पारित गर्न सांसदहरूको संख्या हिसाबकिताब गरेर बस्ने होइन, यो प्रधानमन्त्रीमाथिराखिने अविश्वासको प्रस्तावजस्तो होइन। इमानर विवेक गुमाएका प्रधान न्यायाधीश होऊन् वा अन्य कुनै संवैधानिक पदाधिकारी, महाभियोगको प्रक्रिया अगाडि बढाउनरोकिनुपर्ने कारण थिएन। जबरा त्यसकै फाइदामा छन्, विकलहरू कराउँदैमा के हुन्छर भन्ने होला। प्रधान न्यायाधीश पदबाट जबरामाको बहिर्गमन अपरिहार्य भएको छ, स्वतन्त्र न्यायपालिकाको आवरण अधिकारको दुरुपयोगबाट उनी 'सैतान' ने बुद्धि, विवेकर इमानको समग्रतामा हेर्नुपर्छ। जबरामाको बहिर्गमन भएपछि समस्या सकियो भनेर बस्नु उचित हुँदैन। यसको फेदमै पुगेर भोलि फेरि यस्ता प्रवृत्ति नदोहोरिऊन्, कसैले दोहोर्न्याउन खोजे जबरामाको जस्तै हालत हुन्छ, त्योभन्दा पनि खराब हुन सक्छ भनेर मानक स्थापित गर्ने बेला पनि हो यो। संस्थार संरचनामा म खासै त्रुटि देखिँदैन। तर मान्छेका चयनमा अहिले जुन प्रवृत्ति हावी छ, दोष त्यही छ। जतिसुकै स्वतन्त्र भने पनि न्यायाधीशहरूको नियुक्ति खास गरी सर्वोच्च अदालतमा पुग्ने बेलामा व्यक्तिको स्वार्थराजनीतिक दलहरूको अनपेक्षित प्रभावबाट मुक्त छ भन्न सकिन्न। उदाहरणकै लागि भनी, हालका प्रधान न्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबरामा सर्वोच्चमा आउनुअघि नै विवादित थिए। उनी कसरी सर्वोच्चमा पुगे? सर्वोच्चमा पुगेपछि पनि उनको इजलासबाट भएका निर्णयर फैसलाहरू विवादित नभएका होइनन्। प्रधान न्यायाधीशर सर्वोच्च अदालतको नियुक्तिसमा दुईवटा संस्थागत प्रक्रिया पार गरेर आउनुपर्छ। प्रधान न्यायाधीशका लागि संवैधानिक परिषदर न्यायाधीशका लागि न्यायपरिषदले नाम प्रस्ताव गर्नुपर्छ। संसदीय सुनुवाइसमेत हुन्छ। त्यसबाहेक कतिपय जिल्ला अदालतदेखि नै पदोन्नति हुँदै आएका पनि छन्। जबरा तिनैमध्येका हुन् जसले जिल्ला न्यायाधीशदेखि धेरै चरणका परीक्षा पार गर्दै आए। जिल्ला न्यायाधीश छँदादेखि नै उनका फैसलाहरू विवादित थिए भनेर चर्चा गरिन्छ। परीक्षणर सम्परीक्षणका यी विभिन्न चरणबाट किन गलत मान्छे सजिलैसित पार भएर आउँछ? त्यसैले दोषी सबै छन्, कुनै न कुनै व्यक्तिको कमीकमजोरीर निहित स्वार्थले प्रभावित छन् न्यायिक नियुक्तिहरू पनि। राजनीतिक-संवैधानिक प्रकृतिका मुद्दाहरू संसारभरि नै विवादित हुन्छन्, हामीकहाँ पनि विवादित भएका छन्। त्यसमाराजनीतिक दृष्टिकोणर व्याख्या निहित हुन्छ जुन मानिसपिच्छे फरक पनि हुन सक्छ।

मुख्य कुरा त्यसले चालु संवैधानिक-राजनीतिक प्रणालीमा अपेक्षित परिणाम दिएको छ कि छैन भन्ने हो। यसबारेमा म यहाँ चर्चा गर्न चाहन्छु, आजको विषय पनि होइन त्यो। जबरामाको विरोध मूलतः मुद्दाहरूमाथि आफ्नो निहित स्वार्थअनुकूल इजलास चयनर फैसला प्रभावित गर्ने बढिनयतर दुष्प्रयाससँग सम्बन्धित छ। उनको व्यवहार लेनदेनमुखी भयो। लेनदेनर अपरिषाम्बन्धी मुद्दाहरूमा कमै न्यायाधीश विवादित होलान्। पैसाको चलखेल व्यापक हुन्छ भन्ने सुनिन्छ। अहिले त यहाँ होइन विदेशी बैंक खातामै लेनदेन हुन्छ भन्ने पनि सुनिन्छ। न्यायालयमा भ्रष्टाचार बढ्यो भनेर स्वयं न्यायाधीशहरूले नै भन्दै आएका छन्। नागरिकमा पनि पैसा हुनेले न्याय किन्न सक्छन् भन्ने आम धारणा बनेको वाकि पज ५

दुहुंका वाढी पहिरो पिडीतलाई बमले गरे

आर्थिक १ लाख सहयोग

सिद्धटोपी खबर
दार्चुला, मंसिर ०१ गते ।

जिल्ला दुहु गाउँपालिका वडा नं. २ घर भई हाल कंचनपुर बस्ने उत्तम बहादुर वमले दुहुंका वाढी पहिरो पिडीतहरूलाई आर्थिक रकम सहयोग गर्नु भएको छ ।

कामको सिलसिला मा भारतको ब्यालोर स्टोभक्राफ्ट ८१ होरहल्ली इन्डस्ट्रिज एरिया, कम्पनीमा कार्यरत लर्जिस्टिक डिपार्टमेन्टका सुपरभाइजर सरल, असल, एवम, बौद्धिक ब्याक्तिव बमले दुहुं गाउँपालिकाका वाढी र पहिरो पिडीतहरूलाई १ लाख रुपैया नगद सहयोग गर्नु भएको हो । गत भदौ

१३ गते राति आएको अवरल वर्षा सँगै विनासकारी वाढी र पहिरोमा परि विस्तापित एवम् घरवारविहिन हुनु भएका परिवारहरूको सहयोगार्थ दुहुं गाउँपालिका वाढी पहिरो पीडित सहयोग संकलन समिति मार्फत सहयोग गर्नुभएको सहयोग संकलन समितिका कोषाध्यक्ष पुरन सिंह साहुले जानकारी दिए ।

दुखको घडीमा बमले गर्नु भएको सहयोग र सद्भावप्रति सहयोग संकलन समिति आभार प्रकट गरेको छ । सहयोग संकलन समितिले बमबाट आगामी दिनमा पनि सहकार्य, सहयोग र सद्भावको अपेक्षा राखेको छ । आफु जन्मेको

जन्मस्थलमा वाढी र पहिरोले मच्चाएको वितडडा सामाजिक सञ्जाल र संचार माध्यममा पढ्न र सुन्न पाएको भन्दै बमले थोरै भएपनि पिडितको घाउमा मलम लगाउने प्रयास गरेको प्रतिक्रिया दिएका छन् ।

आफु जन्मे हुर्केको ठाउँमा परेको विपत्तिले मन थाम्न नसकिएको भन्दै आफै आफ्नो रकम बोकि गाउँपालिकामा आई गाउँपालिका अध्यक्ष पुलेन्द्र बहादुर कार्की वाढी पहिरो पीडित सहयोग संकलन समितिका अध्यक्ष लोकेन्द्र बहादुर बमलाई हस्तान्तरण गरेको बताए ।

सभापतिका लागि बोहराले उम्मेदवारी घोषणा

सिद्धटोपी खबर
दार्चुला, मंसिर ०१ गते ।

नेपाली काँग्रेसको १४ औं महाधिवेशन अन्तर्गत दार्चुला जिल्ला सभापतिका लागि ललितसिंह बोहराले उम्मेदवारी घोषणा गर्नुभएको छ ।

बुधवार अपिहिमाल गाउँपालिकामा आयोजना गरिएको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उनले सभापतिमा उम्मेदवारी दिने घोषणा

गरेका हुन् । बोहरा नेपाली काँग्रेस दार्चुलाका वर्तमान सभापति हुनुहुन्छ । यस्तै उपसभापतिमा ललितसिंह ठगुन्नाले उम्मेदवारी घोषणा गर्नुभएको छ ।

अन्तरक्रिया कार्यक्रम मार्फत महाधिवेशन प्रतिनिधिमा जगदीश बहादुर पाल, मानसिंह बुढाथोकी र शम्भु जोशीले पनि उम्मेदवारी घोषणा गरेका छन् । यसअघि नै जिल्ला सभापतिका लागि वर्तमान

उपसभापति अमरसिंह धामीले उम्मेदवारी घोषणा गरिसकेका छन् । दार्चुला काँग्रेसका लागि ३/४ जना सभापतिका आकांक्षी रहेको बुझिएको छ ।

अहिलेसम्म दुई जनाले मात्रै उम्मेदवारी घोषणा गरेका छन् । जिल्लामा सबै वडा र पालिकाकाको अधिवेशन भइसेको छ । जिल्ला अधिवेशन ७ गते हुने तय गरिएको छ ।

ऐतिहासिक सांस्कृतिक महोत्सवको उद्घाटन

सिद्धटोपी खबर
दार्चुला, मंसिर ०१ गते ।

ऐतिहासिक जोलजिवी मेला हाप्पो सान, कला सांस्कृतिक र पर्यटन प्रवर्द्धन हाप्पो अभियान' भन्ने मूल नाराका साथ ऐतिहासिक सांस्कृतिक महोत्सवको आज एक औपचारिक कार्यक्रमका विच उद्घाटन गरिएको छ ।

व्यापारीक दृष्टिकोणले चिनिने यो मेलालाई सुदूरपश्चिम प्रदेशका उपसभामुख निर्मला बडाल जोशी र जिल्ला समन्वय समिति दार्चुलाका प्रमुख करविर बहादुर कार्कीले उद्घाटन गर्नु भएको हो । नेपाल र भारतको सीमा क्षेत्र एवं काली र गोरी नदीको संगम स्थलमा मालिकालिर्जुन गाउँपालिकाको आयोजनामा आजबाट मेला महोत्सव सुरु भएको हो । गाउँपालिकाका अध्यक्ष नरेन्द्र सिंह धामीको अध्यक्षतामा भएको एक

कार्यक्रमका विच मेलाको उद्घाटन गरिएको अध्यक्षका स्वकिय सचिव रवि धामीले जानकारी दिए ।

ऐतिहासिक जोलजिवी मेला महोत्सवको उद्घाटन शत्रमा बोल्दै सुदूरपश्चिम प्रदेशका उपसभामुख निर्मला बडाल जोशीले सामरिक महत्व बोकेको जोलजिवी मेला महोत्सवले पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउने बताए ।

कार्यक्रमका विशिष्ट अतिथि जिल्ला समन्वय समिति प्रमुख करबीर बहादुर कार्कीले जोलजिवी मेलाले विशेष महत्व बोकेको तथा दुई देश विचको सिमामा भएका कारण नेपाल र भारतको सिमा सम्बन्ध अझ मजबुत हुने बताए ।

मेलाले धार्मिक, सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक महत्व बोकेको भन्दै यस किसिमका मेला महोत्सव आयोजना गरिनु पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि उपलब्धमूलक हुने बताए ।

विगतमा पूर्वाह्ररुले लगाउँदै आएको पहिरन, भाषा, संस्कृति र यस क्षेत्रमा रहेका धार्मिक क्षेत्रलाई पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा चिनाउन स्थानिय सरकारले गरेको पहल स्वागत योग्य रहेको उनको भनाइ थियो ।

दार्चुलाको मालिकालिर्जुन गाउँपालिका संग सीमाना जोडिएको भारतीय बजार जौलजीविमा नोभेम्बर १४ तारिखका दिन उद्घाटन गरीए पनि नेपालमा भने आज मात्रै मेलाको उद्घाटन गरीएको हो ।

मेलामा यस क्षेत्रका विभिन्न संस्कृति तथा भेषभुषा भल्कने सांस्कृतिक भाकी प्रदर्शनी, कृषि उत्पादनका वस्तु, डोकोडालो, सुप्पा तथा माटाका भाँडाकुडा समेत व्यापारीहरूले विक्री गर्ने गर्दछन् । मेला मंसिर ११ गते सम्म चल्ने आयोजकले जनाएको छ ।

साफे, न्वाला, गन्ना सडकको वडा

अध्यक्ष धामीले गरे शिलान्यास

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०२ गते ।

जिल्लाको पुर्चौडी नगर पालिका-३ को साफे, न्वाला-गन्ना सडकको आज वडा नम्बर ३ का वडा अध्यक्ष दले धामीले एक कार्यक्रममा विच शिलान्यास गर्नु भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा सुदूरपश्चिम प्रदेश गौरवको योजना अन्तर्गत डिपीआर तयार गरिएको सडकको वडा अध्यक्ष धामीले शिलान्यास गर्नु भएको स्थानिय धनबहादुर धामीले जानाकारी दिनुभयो ।

पुर्चौडी नगरपालिकाको केन्द्र हाट खडिखेतबाट नगरपालिकाको वडा नम्बर ३ साफे सम्मको १२ किलोमिटर सडकको ट्याक नगर पालिकाकाले यस अघिनै निर्माण गरिसकेको वडा अध्यक्ष धामीले बताउनुभयो । होल्यामोड, हाट-गन्ना सडक खण्ड अन्तर्गत साफेबाट १०

किलोमिटर सडकको ट्याक खोल्ने काम आजबाट सुरु गरिएको अध्यक्ष धामीले जानकारी दिनुभयो ।

पुर्चौडी नगरपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को वार्षिक बजेट र कार्यक्रम अनुसार साफे, न्वाला-गन्ना सडकको निर्माण गरिन लागेको अध्यक्ष धामीको भनाई छ ।

सडक निर्माणका लागि नगर पालिकाले वडालाई ३ महिना सम्मका लागि मेसिन र ईन्धन उपलब्ध गराएको बताइएको छ । साफेबाट न्वाला हुँदै डिलाशैनी गाउँपालिकाको वडा नम्बर २ सेला सम्म सडकको ट्याक खोल्ने गरी निर्माण कार्यमा तिब्रता दिइने जनाइएको छ । वडा अध्यक्ष धामीले सडकको शिलान्यास गरे सँगै त्यहाँका स्थानिय यातायातको पहुच सम्म पुगेको भन्दै खुसी भएका छन् ।

न्याय..... निमुखा जनताको त आवाज नै बाहिर आउन सक्तैन । धेरै पछि कुनै सञ्चारकर्मीले खोजतलास गरेर बाहिर ल्याए बेग्लै कुरा हो । प्रधान न्यायाधीश जवरा प्रकरणमा दुई उपायको समाधान खोजिनुपर्छ । पहिलो, यसलाई धेरै लम्बिन दिनु भएन, जति लम्बियो उति न्यायक्षेत्र दुष्प्रभावित हुने छ । अहिलेराजनीतिक दलहरू, खास गरी सत्ता गठबन्धनका नेताहरू बोलेनन् भन्ने कुरा बढी आएको छ । जवराकोराजीनामाका लागि उनीहरूले दबाव दिऊन् भन्ने अपेक्षा देखिन्छ । न्यायपालिका क्षेत्रमा यस्तो दबावलाई स्वास्थ्यकर मान्न सकिँदैन । तसर्थ पहिलो कुरा, जवरा स्वयंले बुभेरेराजीनामा गर्नुपर्छ, वा लामो विदामा बसेर न्यायपालिकाको जिम्मेवारीबाट निवृत्त हुनुपर्छ । यसलाई प्रतिष्ठाको विषय बनाउनु आवश्यक छैन । जहाँसम्म दलहरूको सवाल छ, अझ सत्ता पक्ष त बोल्ने कुरा पनि होइन, आवश्यक परे संवैधानिक उपायको प्रयोग गर्ने हो । त्यो भनेको महाभियोग हो । अर्को कुरा, सांसदहरूले पनि विचार गर्नुपर्ने विषय हो यो । अलिकति विवेकशीलर बौद्धिक भनिने सांसदहरूको पनि कर्तव्य हो, उनीहरूले नै अन्तरदलीय तहमा महाभियोगको आवश्यकताबारे छलफल गर्न सक्छन्, त्यसको प्रक्रिया अघि बढाउन सक्छन् । राजीनामाका लागि त्यो आफैमा दबावमूलक सिद्ध हुन सक्छ । तर उनीहरू पनि आआफना गुटका नेताका बन्धकजस्ता छन्, निजी सचेतना गौण छ, निष्क्रिय छ । त्यसमाथि अहिले पार्टी महाधिवेशनहरूका कारण यसतर्फ ध्यान दिन सकिएको छैन भन्ने बहाना पनि मिलेको छ । तर उनीहरूको जिम्मेवारी पार्टीगत मात्र होइन, व्यक्तिगत पनि हुन्छ, त्यो मूलतः जनताप्रति हो संसद्का

माध्यमबाट । संसद् कायमरहुन्जेल उनीहरू यो जिम्मेवारीबाट पन्छिन मिल्दैन । मैले माथि भनिसकेको छु, जवराको बहिर्गमनमा सीमित विषय होइन यो । अन्यायपूर्ण संस्थाहरूमा जस्तै न्यायाधीश चयन पनि दलीय गुटको प्रभावबाट मुक्त छैन । सर्वोच्चवाहेक जिल्लार उच्च अदालतहरूमा न्यायाधीश नियुक्ति प्रधान न्यायाधीशले गर्छन् । त्यसमा न्यायपरिषद्को भूमिका निर्णायक हुन्छ । न्यायपरिषद्को अध्यक्ष प्रधान न्यायाधीश हुन्छन् । नियुक्ति मात्र होइन, हरेका न्यायाधीशको कामर व्यवहारको निगरानी गर्ने, अभिलेखराख्ने आवश्यक पर्दा जाँचबुझ गर्ने दोषी ठहरिएका न्यायाधीशको हकमा बरखास्तका लागि कारबाही चलाउनेसम्मका अधिकार न्यायपरिषद्लाई छ । यसमा न्यायपरिषद् चुक्नु भनेको प्रधान न्यायाधीश पनि चुक्नु हो । जबरालाई यहाँसम्म पुऱ्याउन त्यस बेलाका प्रधान न्यायाधीशहरू पनि त जिम्मेवार होला न ? अर्को कुरा, नेपाल बारले पनि विचार गर्नुपर्छ, यसका पूर्वपदाधिकारीहरू न्याय सेवामा जाने कि नजाने ? न्यायाधीश नियुक्तिमा उसले भाग खोज्ने कि नखोज्ने ? बारले न्यायाधीश नियुक्तिका लागि उपयुक्त देखेका कानुन व्यवसायीको नाम लिनै हुँदैन भन्ने पक्षमा म छैन, तर उसले ती नाम सोभै सिफारिस गर्ने होइन, त्यसका लागि 'लबिइङ' गर्ने होइन । यी मानिसहरू उपयुक्त हुन सक्छन् भनेर नाम सार्वजनिकसम्म गर्ने हो, त्यसमा उपयुक्त लागेकालाई न्यायपरिषदले आफ्नातर्फबाट थप परीक्षण, सम्परीक्षण गर्न सक्छ । अन्यथा बार पनि न्यायाधीश नियुक्तिको भन्दा बन्धर आफ्नो औचित्य गुमाउँछ । यस्तै, महान्यायाधिवक्ता भएर प्रधानमन्त्रीकोरोजाइमा परेका व्यक्तिलाई पनि सर्वोच्चको न्यायाधीशमा नियुक्त गर्नु उचित छैन ।

दार्चुलाका न्यासीको भारतीय परनिर्भरता अभै भलिबल प्रतियोगिता सम्पन्न, उपाधि हटेन, कुञ्चा भारतीय बाटोमै निर्भर आदर्स युवा समाज सुन्सेरालाई

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, कात्तिक २८ गते ।

गत वर्ष सरकारले भारतसँगको निर्भरता हटाउन रणनीतिक महत्वको २२ बुँदे एकीकृत कार्ययोजना बनायो । तीन तहको सरकारको समन्वयमा काम गर्ने भन्दै कार्ययोजना तयार भयो ।

०७६ कात्तिक १६ गते कालपानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुरासहितको चुच्चे नक्सा जारी भएपछि रणनीतिक महत्वको कार्ययोजना तयार गरिएको हो ।

त्यो बेला हेलिकप्टरमार्फत घुम्न आएका मन्त्री, सचिव देखि उच्चपदस्थ अधिकारीहरूले व्यासको महत्व बुझेजस्तो गरेका थिए । व्यास गाउँपालिकाका लागि सुरक्षा व्यवस्थापन, स्वास्थ्य, सीमा प्रशासन, भन्सार, सडक, लगायतमा समग्र विकास गर्ने कार्ययोजना तयार थियो । गृह मन्त्रालयले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद् कार्यालय, अर्थ, रक्षा, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात, खानेपानी, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति, स्वास्थ्य, सञ्चार,

शिक्षालगायत मन्त्रालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार र व्यास गाउँपालिकासँग समन्वय गरेर रणनीतिक महत्वको कार्ययोजना बनाएको जनाएको थियो ।

तर कार्ययोजना अनुसार व्यासमा कार्यक्रम भने कार्यान्वयन हुन सकेनन् । न कुनै भारतीय निर्भरता हटाउने भनेको सरकार योजनाअनुरूप व्यासीले आफ्नै भूगोल भएर हिड्नै पाए ।

अहिले आफ्नै नागरिकलाई आफ्नै भूमी भएर गाउँ आवतजावत गर्ने बाटो बनाउन सकिरहेको छ । व्यास १ छत्ररुका जगतीश ऐतवाल सरकार भईदिएको भए कम्तीमा छत्ररु तिङ्गरुका नागरिकले हिड्न मिल्ने गरी नेपाल भूमी भएर पैदल बाटो बनाउन सक्थ्यो ।

गत असारमा आएको बाढिपहिरो पछि दर्जनौं ठाउँमा अहिले छत्ररु जोड्ने घोरेटो बाटो अवरुद्ध छ । व्यासीहरूको मर्इसिर पहिलो सातादेखि सदरमुकाम खलंगा कुञ्चा अर्थात बसाई सराई सरेन योजना छ । तर दुई वर्षदेखि यहाँका

नागरिकले आफ्नै भूमी भएर आउजाउ गर्न पाएका छैनन् ।

भारतीय सडक खन्दा नेपालतिर बढि क्षति भएको छ । ठाउँ ठाउँमा बाटो भत्किएर बनाउनै नसकिने अवस्थामा पुगेको छ ।

व्यास १ का वडाअध्यक्ष अशोकसिंह बोहरा व्यासको छाडगरुदेखि कञ्जुसम्मका विभिन्न ठाउँमा बाटो अवरुद्ध भएको बताउनुहुन्छ । सामान्य बजेटले बाटो बन्ने अवस्था देखिदैन, अध्यक्ष बोहराले भन्नुभयो, बाटो बन्न नसक्ने भएपछि यो क्षेत्रबाट यो पटक पनि कुञ्चा सरेन अवस्था छैन ।

ऐतवाल भन्नुहुन्छ 'यो पटकपनि भारतीय बाटो हिडनुको विकल्प छैन । भारतीय निर्भरता हटाउने उद्देश्य लिएको सरकारी कार्ययोजना कता हरायो ।

व्यासीहरूले जहिल्यै भारतीय बाटो नहिडे भोकै बस्नुपर्ने हुन्छ । हामीसँग अहिले भारतीय बाटो प्रयोग गर्ने अनुमति छ, त्यही आधारमा खलंगा भन्नुभयो । सारथी खबर

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, कात्तिक २८ गते ।

जिल्लाकै सर्वाधिक धनराशी भएको स्वर्गीय विरपल परुली धामी स्मृति वडा स्तरिय महिला तथा पुरुष भलिबल सम्पन्न भएको छ । यहि कात्तिक २२ गते देखि औपचारिक रुपमा सञ्चालन भएको खेल आइतवार सम्पन्न भएको हो । आयोजना जनहित युवा समाज र महादेव वाल क्लब नौगाड १ लक्सेरीले गरेको थियो ।

प्रतियोगितामा पुरुष तर्फको उपाधि आदर्स युवा समाज सुन्सेरा व्यास-४ र महिला तर्फको उपाधि नौगाड-६ धुलिगडाले हात पारेको छ । पुरुष तर्फ जागरुक युवा समाज व्यास-३ द्वितिय र जनहित युवा समाज नौगाड-१ तृतीय भएको भलिबलका राष्ट्रिय खेलाडी तथा रेफ्री भोजराज जोशीले जानकारी दिए ।

यस्तै महिला तर्फको भलिबल प्रतियोगितामा द्वितिय स्थान लक्सेरी र तृतीय स्थान नौगाड-५ ले हात पारेको उनले बताए । पुरुष तर्फको प्रतियोगितामा प्रथम, द्वितिय तथा

तृतीय हुने टिमलाई क्रमशः १ लाख १ हजार १ सय ११, ७५ हजार ५ सय ७५ र ५० हजार ५ सय ५५ रुपैयाँ, सिल्ड, मेडल र प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको आयोजकले जनाएको छ । महिला तर्फ भने प्रथम पुरस्कार २५ हजार, द्वितिय २० हजार र तृतीय १५ हजार रहेको महादेव वाल क्लबका अध्यक्ष जवन सिंह डडालले जानकारी दिए । आर्थिक स्रोत अधिवक्ता प्रेमसिंह धामी (तापव) वाट २ लाख रुपैया प्राप्त भएको छ । यो प्रतियोगिता धामीका आमा वुवाको सम्झनामा विगत केहि वर्ष देखि संचालन गर्दै आईरहेका छन् ।

टिम दर्ता शुल्क पुरुष तर्फ ८ हजार र महिला तर्फ २ हजार ५ सय रहेको अध्यक्ष डडालले जानकारी दिए । र

थानिय खेलाडीहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने र महिला तथा युवा हरुको खेल प्रति आर्कषण बढाउने उदेश्यले संचालन भएको हो । जनहित युवा समाज लक्सेरीको खेलमैदानमा खेल सम्पन्न भएको छ ।

मालिकार्जुन जात्रामा जिल्ला रेडक्रस सोसाईटिले गन्यो माक्स र सेनिटाइजर वितरण

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०२ गते ।

जिल्लाको मालिकार्जुन मन्दिर मा बुधवार लागेको जात्रामा कोर ना भाईरसको संक्रमणबाट बच्न जिल्ला रेडक्रस सोसाईटिले माक्स र सेनिटाइजर वितरण गरेको छ । जात्रामा बढी भिडभाड हुने भएकाले संक्रमणको जोखीम बढ्ने भन्दै माक्स र सेनिटाइजर वितरण गरिएको जिल्ला रेडक्रस सोसाईटि दार्चुलाका फोकल पर्सन सुन्दर सिंह धामीले जानकारी दिए ।

मालिकार्जुन जात्रामा आएका श्रद्धालु भक्तजनहरूलाई १३ हजार

माक्स, ६० पिस २ सय एमएलको सेनिटाइजर, १० पिस ५ सय एमएलको सेनिटाइजर, २ सय पिस केएन माक्स, १० पिस हेन्ड वास र ४ प्याकेट पन्जा, १५ लिटर सेनिटाइजर वितरण गरिएको छ । यस्तै रेडक्रस सोसाईटी जिल्ला शाखा दार्चुलाले २० जना स्वयमसेवक लगाएर काम गरेको छ ।

सुरक्षा निकाय, स्वास्थ्यकर्मी, आम जनता, भजनमन्डली, मालिकार्जुन विकास समिती, सशस्त्र प्रहरी र पुजारी लगायत सबैलाई वितरण गरिएको फोकल पर्सन

धामीले बताए । जनचेतना मुलक शन्देश लेखिएका ८ वटा ब्यानर हरु पनि ठाउँठाउमा राखिएको थियो । नेपाल रेडक्रस सोसाईटी दार्चुला शाखालाई मालिकार्जुन विकास समितिले सम्मान पत्र र यस्तो ऐतिहासिक मेला पर्वमा सराहनीय काम गरेकोले मन्दिर व्यवस्थापन समितिका सचिव जनक धामिले धन्यवाद दिनु भएको छ ।

शान्तिपुर्ण रुपमा जात्रा सम्पन्न भएको छ । जात्रामा ३० हजार भन्दा बढी श्रद्धालु भक्तजनहरू पुजाआज गर्न आएका थिए ।

एमाले दार्चुलामा १० औं राष्ट्रिय महाधिवेशन प्रतिनिधि छनौट

सिद्धटोपी खबर

काठमाडौं, कात्तिक २८ गते ।

नेकपा एमालेको १० औं राष्ट्रिय महाधिवेशन प्रतिनिधि छनौट सर्वसम्मत टुंगिएको छ । शुक्रवार वाट सुरु भएको प्रतिनिधि छनौट आइतवार सर्वसम्मत रुपमा छनौट भएको हो ।

दार्चुलाबाट प्रतिनिधि छनौटको लागि पुरुष खुलातर्फ ६ जना, महिला ४ जना र दलित २ जना प्रतिनिधि छनौट भएका छन् । निर्वाचन समितिका संयोजक हिरासिंह धामीका अनुसार खुला पुरुषको लागि १५ जनाको उम्मेदवारी परेको थियो । जिल्लाबाट खुला पुरुषतर्फबाट रामदत्त जोशी, ज्ञानेन्द्र घर्ती, प्रेमसिंह धामी, देवसिंह महर, हरदेव जोशी,

गेल्वुसिंह बोहरा, छनौट भएका छन् । यस्तै महिलातर्फ ४ जनाको लागि ७ जनाको उम्मेदवारी परेको थियो । महिलातर्फ महाधिवेशन प्रतिनिधिको लागि उर्मिला बोहरा, दुर्गादेवी धामी, गौरी बडाल र मेनका अवस्थी सर्वसम्मत हुनुभएको हो । महिला प्रतिनिधिको लागि उम्मेदवारी दिएकामध्ये कमला विष्ट, हिरादेवी अवस्थी, माधवी जोशीले उम्मेदवारी फिर्ता लिनुभएको हो । दलित प्रतिनिधितर्फ भने लालबहादुर विश्वकर्मा र दानीराम पार्की सर्वसम्म चयन भएका छन् । एमाले सबै स्थानीय तह र भूगोल मिलाएर प्रतिनिधि छनौट गरेको जनाएको छ ।

नरोली चिनाडी जोड्ने भोलुडगे पुलको डिपिआर लागी स्थलगत अध्ययन

सिद्धटोपी खबर

दार्चुला, मंसिर ०४ गते ।

जिल्लाको दुहुँ गाउँपालिका वडा नम्बर २ नरोली र वडा नम्बर ५ चिनाडी जोड्ने भोलुडगे पुलको डिपिआरका लागी स्थलगत अध्ययन गरीएको छ ।

प्रदेश सरकारको स्थानिय पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको टोलीले स्थलगत रुपमा पुगी उक्त भोलुडगे पुलको डिपिआर अध्ययन गरेको हो । गत भदौ १३ गते रातिको अविचल वर्षा सँगै आएको

विनासकारी बाढि र पहिरोले उक्त क्षेत्रको भोलुडगे पुल पूर्ण रुपमा वगेको थियो । सोही क्षेत्रमा स्थानियहरूलाई आवत जावतमा समस्या रहेको भन्दै दहुँ गाउँपालिकाको विशेष पहलमा सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको स्थानिय पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको टोली सुक्रवार उक्त क्षेत्रमा पुगी डिपिआरका लागी स्थलगत अध्ययन गरी शनिवार जिल्ला फर्किसकेको छ । उक्त पुलको लम्वाई १ सय २१ मिटर

रहेको छ भने उचाई ६१ मिटर रहेको डिपिआरका निमित्त उक्त क्षेत्र पुगेका ईन्जिनियर बसन्त ओलीले जानकारी दिए ।

डिपिआर तयार पारी मन्त्रालयमा पेश गर्ने र सरकारले छिट्टै बजेट विनियोजन गरी निर्माणकार्य गर्ने ईन्जिनियर वलीले बताए । भोलुडगे पुल निर्माण हुने भएपछि स्थानिय हर्षित भएका छन् । अहिले उक्त क्षेत्रका स्थानियहरू जाँखिम मोलेर आवत जावत गर्न बाड्य भएको छ ।

वन संरक्षण गरौं, भूक्षय हुनबाट जोगाऔं- डिभिजन वन कार्यालय दार्चुला

बासी सडेगलेका खानेकुराहरू नखाऔं, स्वस्थ र निरोगी बनौं ।

मष्ट मालिका सञ्चार प्रा.लि. द्वारा प्रकाशित सिद्धटोपी खबर साप्ताहिकका लागि प्रबन्ध निर्देशक उमेश दत्त बडू सम्पादक :- प्रेमवल्लभ जोशी, मुद्रण: भावना अफसेट प्रेस खलंगा, कार्यालय: दुहुँ-२ हिकिला, 9866444037, Email, Siddatopikhabar2078@gmail.com, बरिष्ठ सल्लाहाकार धनराज जोशी, मानसिंह कार्की कार्यकारी सम्पादक :- प्रेमराज जोशी, बजार:-व्यवस्थापक नविन जोशी